

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ****ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ****ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ****ΤΜΗΜΑ Γ΄**

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11

Τ.Κ.: 11473

Πληροφορίες: Α. Κουλίδης

Τηλέφωνο: 210.6417960

Fax: 210.6430637

e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 3 Μαΐου 2018

Α.Π. οικ. 8983

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Υποδομών και
Μεταφορών
Διεύθυνση Οδικών Υποδομών
Λ. Αλεξάνδρας 19, 10178 Αθήνα
(συν. φάκελος ΠΠΠΑ και παράρτημα
γνωμοδοτήσεων)

ΚΟΙΝ: Πίνακας

Θέμα: Προκαταρκτικός Προσδιορισμός Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων για την αναβάθμιση του τμήματος Φόδελε – Λινοπεράματα του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης.

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4014/2011 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων (Α΄ 209), όπως τροποποιημένος ισχύει.
2. Το προεδρικό διάταγμα (π.δ.) 132/2017 (Α΄ 160) στο οποίο καθορίζεται ο Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
3. Την κ.υ.α. με α.π. οικ. 1649/45/14.1.2014, με την οποία εξειδικεύονται οι διαδικασίες γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων δραστηριοτήτων (Β΄ 45).
4. Την υπουργική απόφαση (υ.α.) υπ΄ αρ. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016 (Β΄ 2471), με την οποία κωδικοποιήθηκε και τροποποιήθηκε η κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα το ν. 4014/2011, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση της με την υ.α. υπ΄ αρ. οικ. 2307/2018 (Β΄ 439).
5. Την υ.α. οικ.167563/ΕΥΠΕ/15.4.2013 σχετικά με την εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του ν. 4014/2011 (Β΄ 964).
6. Το με α.π. ΔΜΕΟ/3320/3.9.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Μελετών Έργων Οδοποιίας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και

Δικτύων, με το οποίο υποβλήθηκε φάκελος Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ) για την αναβάθμιση του τμήματος Φόδελε – Λινοπεράματα του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (α.π. ΕΥΠΕ 174738/9.9.2014).

7. Το με α.π. Δ.Ο.Υ./οικ.1484/2.4.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, με το οποίο υποβλήθηκαν επιπλέον αντίτυπα του φακέλου ΠΠΠΑ (α.π. ΔΙΠΑ 147791/2.4.2015).
8. Το με α.π. οικ. 147804/3.4.2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάσθηκε από ένα φάκελος ΠΠΠΑ προς:
 - 8.1 Τη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού, του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 8.2 Τη διεύθυνση Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 8.3 Τη Διεύθυνση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος (πρώην ΥΠΑΑΤ), του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
 - 8.4 Τη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.
 - 8.5 Την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.
 - 8.6 Την Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης, του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.
 - 8.7 Το Γενικό Επιτελείο Έθνικής Άμυνας.
 - 8.8 Τη Διεύθυνση Δασών Ηρακλείου.
9. Το με α.π. Φ.916.74/498/409117/Σ.1557/27.5.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Υποδομής και Προστασίας Περιβάλλοντος του Γενικού Επιτελείου Στρατού, στο οποίο δεν διατυπώνεται αντίρρηση για την ΠΠΠΑ του έργου (α.π. ΔΙΠΑ 149939/18.6.2015).
10. Το με α.π. 766/18.6.2015 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Κρήτης του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων, στο οποίο δεν διατυπώνεται αντίρρηση για την ΠΠΠΑ του έργου (α.π. ΔΙΠΑ 150076/25.6.2015).
11. Το με α.π. 2906/3.7.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Ηρακλείου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, στο οποίο δεν διατυπώνεται αντίρρηση για την ΠΠΠΑ του έργου, με την προϋπόθεση ότι θα πρέπει να υποβληθεί αίτημα στην αρμόδια Υπηρεσία για την έκδοση πράξης χαρακτηρισμού των εκτάσεων επέμβασης σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 998/1979 όπως ισχύει (α.π. ΔΙΠΑ 150587/15.7.2015).
12. Το με α.π. 17899/15.6.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τη θετική γνωμοδότησή της για την ΠΠΠΑ του έργου (α.π. ΔΙΠΑ 150127/26.6.2015).

13. Το με α.π. 8053/18.8.2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Κρήτης, με συνημμένο το υπ' αρ. 18 πρακτικό της Π.Ε.Χ.Ω.Π. με την κατά πλειοψηφία θετική γνωμοδότησή της για την ΠΠΠΑ του έργου (α.π. ΔΙΠΑ 151487/26.8.2015).
14. Το με α.π. 5923/16.11.2015 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, με καταρχήν αποδοχή της προτεινόμενης λύσης και με παρατηρήσεις για την ΠΠΠΑ του έργου (α.π. ΔΙΠΑ 153496/17.11.2015 και 153694/24.11.2015).
15. Το με α.π. οικ. 153626/20.11.2015 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάστηκε στην Διεύθυνση Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων το υπ' αρ. 14 παραπάνω έγγραφο για απόψεις και ενέργειες.
16. Το με α.π. ΔΟΥ/5767/11.1.2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με παρατηρήσεις επί των ζητημάτων του υπ' αρ. 14 παραπάνω εγγράφου (α.π. ΔΙΠΑ 100226/12.1.2016).
17. Το με α.π. ΔΟΥ/4886/19.9.2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με το οποίο υποβάλλεται διορθωμένος ο φάκελος ΠΠΠΑ σύμφωνα με τις επισημάνσεις του υπ' αρ. 14 παραπάνω εγγράφου (α.π. ΔΙΠΑ 100226/12.1.2016).

Γνωμοδοτούμε

θετικά για την αναβάθμιση του ΒΟΑΚ στο τμήμα Φόδελε – Λινοπεράματα νομού Ηρακλείου, σύμφωνα με την προτεινόμενη στο φάκελο ΠΠΠΑ λύση Β1.

Το έργο αφορά στην αναβάθμιση του υφιστάμενου οδικού τμήματος του ΒΟΑΚ Λινοπεράματα – Φόδελε (ΧΘ 0+000 έως ΧΘ 15+500), όπως περιγράφεται στο φάκελο ΠΠΠΑ (λύση Β1) με κυριότερα στοιχεία τα εξής:

- Ανάπτυξη ανισόπεδου ημικόμβου (Η/Κ Ανεμόμυλου) στη ΧΘ 7+000.
- Αποκατάσταση της υφιστάμενης οδού (ΒΟΑΚ) κατά το τμήμα της από ΧΘ υφ: 6+780 έως 8+000, με νέα χάραξη προς τα κατάντη.
- Διαπλάτυνση του οδοστρώματος της υφιστάμενης οδού και διαμόρφωση κεντρικής νησίδας περί την ΧΘ. υφ: 4+300.
- Κατάργηση του Α/Κ Αγίου Νικολάου.
- Αναδιαμόρφωση της υψομετρικής χάραξης του άξονα της νέας αρτηρίας, στα τμήματα όπου οι κλάδοι της κατασκευάζονται υπόγεια (σε σήραγγες), ώστε οι κατά μήκος κλίσεις να έχουν τιμές $i \leq 3,0\%$.

- Ανάπτυξη ανισόπεδου κόμβου (Α/Κ Φόδελε) περί την ΧΘ 1+570.
- Διατήρηση και ανεξαρτητοποίηση του υφιστάμενου ΒΟΑΚ καθ' όλο το τμήμα του από Α/Κ/Γαζίου (ΧΘ. υφ: 17+000) έως ΧΘ. υφ: 4+000, ήτοι επί μήκος 13 km.

Κατά την παρούσα γνωμοδότηση λήφθηκαν υπόψη:

- α) *Οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής που προκύπτουν από εγκεκριμένα χωροταξικά, ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης.*

Όπως αναφέρεται στο υπ' αρ. 12 έγγραφο του σκεπτικού από τη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΑΠΕΝ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (αρ. 6876/4871, φ.ε.κ. Α' 12/2008), ο κύριος άξονας ανάπτυξης της Κρήτης αναπτύσσεται κατά μήκος του Βόρειου Οδικού Άξονα του νησιού, από τη Σητεία έως το Καστέλλι Κισσάμου και σε αυτόν συναρθρώνεται ολόκληρη η αναπτυξιακή ενότητα της Κρήτης και τα πλησίον νησιά. Συνδέεται λειτουργικά με άξονες ανάπτυξης της ηπειρωτικής χώρας, με το αναπτυξιακό νησιωτικό σύμπλεγμα Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και με διεθνείς θαλάσσιους άξονες.

Το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (υ.α. 25291/2003,φ.ε.κ.Β' 1486) εντάσσει την ολοκλήρωση των μεταφορών προκειμένου να δημιουργηθούν οι αναγκαίες υποδομές συνέργειας σε σχέση με τους επιλεγμένους άξονες και πόλους ανάπτυξης. Το οδικό δίκτυο θα υλοποιείται με τις αρμόζουσες επιλογές γεωμετρικών και λοιπών χαρακτηριστικών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες δραστηριότητες και πληθυσμούς και τους συνακόλουθους φόρτους. Ειδικότερα, όσον αφορά στο πρωτεύον οδικό δίκτυο, απαιτείται η λειτουργική αναβάθμιση σε αυτοκινητόδρομο του ΒΟΑΚ από Καστέλλι έως Σητεία και Ιεράπετρα.

- β) *Τα χαρακτηριστικά του έργου (μέγεθος, συσσωρευτική δράση, χρήση φυσικών πόρων, παραγωγή αποβλήτων, ρύπανση και οχλήσεις, κίνδυνο ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον).*

Τα μεγέθη του έργου (μήκος, διατομή) συντείνουν στην προεκτίμηση ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου θα είναι σημαντικής κλίμακας, αλλά σε κάθε περίπτωση αντιμετωπίσιμες με τα κατάλληλα μέτρα που θα καθοριστούν στο στάδιο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

- γ) *Η περιβαλλοντική ευαισθησία των περιοχών που ενδέχεται να θιγούν από το έργο (χρήσεις γης, φυσικοί πόροι, αφομοιωτική ικανότητα του φυσικού περιβάλλοντος, ευαίσθητες περιοχές).*

Το μεγαλύτερο τμήμα του έργου διέρχεται από καλλιεργούμενες εκτάσεις ελιάς, χέρσες και δασικές εκτάσεις. Η λύση Β1 του φακέλου ΠΠΠΑ δεν διέρχεται από περιοχές του εθνικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών.

- δ) Τα χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την κατασκευή και λειτουργία του έργου (έκταση επιπτώσεων, μέγεθος, πιθανότητα και συχνότητα εμφάνισης, αναστρεψιμότητα).

Ο σχεδιασμός της προτεινόμενης λύσης Β1, περιλαμβάνει μέριμνα περιορισμού των επιπτώσεων στο ανθρωπογενές και στο φυσικό περιβάλλον. Η έκταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που τελικώς αναμένονται προεκτιμάται ως αντιμετωπίσιμη, όπως και η ένταση τους, ενώ η εμφάνιση των περισσότερων εξ' αυτών αναμένεται στο στάδιο της κατασκευής. Η πρόληψη, η ελαχιστοποίηση και η αναστροφή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων διαφαίνεται εφικτή στο στάδιο έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

- ε) Τα οφέλη για την εθνική οικονομία, την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και η εξυπηρέτηση άλλων λόγων δημόσιου συμφέροντος.

Άμεσο στόχο του έργου αποτελεί η κάλυψη των αναγκών για μετακινήσεις που γεννώνται από τη συνεχή οικονομική ανάπτυξης της Κρήτης, οφειλόμενη τόσο στον πρωτογενή τομέα παραγωγής (εντατικές γεωργικές καλλιέργειες και κτηνοτροφία), όσο κυρίως και στον τριτογενή (τουρισμός, εκπαίδευση-πανεπιστημιακές σχολές, εμπόριο και μεταφορές μέσω των δύο κύριων λιμένων Ηρακλείου και Χανίων).

- στ) Οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε μια ευρύτερη περιοχή από εκείνη που επηρεάζεται άμεσα από το έργο ή τη δραστηριότητα.

Οι θετικές επιδράσεις του έργου στην προσπελασιμότητα του ΒΟΑΚ εκτείνονται στα οικιστικά και παραγωγικά σύνολα της ευρύτερης περιοχής.

Η παρούσα γνωμοδότηση δίδεται με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις ότι:

- Τυχόν επηρεαζόμενα υφιστάμενα έργα υποδομής θα αποκατασταθούν πλήρως.
- Η κατασκευή και λειτουργία του έργου δεν έρχεται σε αντίθεση με περιορισμούς που έχουν τεθεί στην περιοχή με ειδικές διατάξεις και που ενδεχομένως δεν επιτρέπουν την κατασκευή του υπόψη έργου.

Ο φορέας του έργου οφείλει στο στάδιο της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία φάκελο, ο οποίος θα περιέχει Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 11 και του παραρτήματος II του ν. 4014/2011, όπως τροποποιημένος ισχύει, καθώς και των ειδικότερων σχετικών προδιαγραφών της υ.α. 170225/2014 (Β' 135). Επιπλέον, η ΜΠΕ θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ακόλουθες ειδικότερες απαιτήσεις, οι οποίες προέκυψαν από τον ΠΠΠΑ:

1. Δέσμες εναλλακτικών λύσεων

Θα πρέπει να αξιολογηθεί αναλυτικότερα η δέσμη των εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκε στον φάκελο ΠΠΠΑ.

2. Ειδικές μελέτες ανά κατηγορία επίπτωσης

Σύμφωνα με το υπ' αρ. 14 έγγραφο στο πλαίσιο σύνταξης της ΜΠΕ του έργου διαφαίνεται αναγκαία η δημιουργία ομάδας επιφανειακής έρευνας, η οποία θα προχωρήσει στη βιβλιογραφική διερεύνηση της περιοχής και στην επιτόπια έρευνα, προκειμένου να ενταχθούν στη μελέτη όλες οι ορατές αρχαιότητες, καταγεγραμμένες ή μη, καθώς και όλα τα μνημεία.

3. Σημαντικά θέματα κατά την εξέταση των επιπτώσεων

Θα πρέπει να διερευνηθούν:

- Τρόποι διατήρησης της συνοχής ανθρωπογενών και οικολογικών λειτουργιών του αγροτικού οικοσυστήματος.
- Ο τρόπος προμήθειας των γαιωδών και αδρανών υλικών που θα χρειαστούν για την κατασκευή του έργου.

4. Κατάλογος φορέων για γνωμοδότηση

Δεν διαφαίνεται αναγκαία η γνωμοδότηση άλλων φορέων πέραν αυτών που προβλέπονται στο ν. 4014/2011 και στις εφαρμοστικές αυτού αποφάσεις.

5. Ενδεχόμενες ειδικότερες κατευθύνσεις σχετικά με το περιεχόμενο της ΜΠΕ

Δεν απαιτούνται ειδικότερες κατευθύνσεις πέραν των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, δεδομένου ότι η ανταπόκριση της ΜΠΕ στις λεπτομερείς προδιαγραφές της της υ.α. 170225/2014 (Β' 135) διαφαίνεται επαρκής για την κάλυψη όλων των επιμέρους ειδικών αναγκών εκτίμησης και αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου.

Στο φάκελο θα πρέπει να περιλαμβάνεται επίσης, αντίγραφο της παρούσας γνωμοδότησης ΠΠΠΑ και του θεωρημένου σχεδίου που τη συνοδεύει.

6. Παράρτημα γνωμοδοτήσεων

Στο φορέα του έργου διαβιβάζεται παράρτημα με αντίγραφα των υπ' αρ. 9 έως και 15 γνωμοδοτήσεων του σκεπτικού της παρούσας.

Όλα τα αντίγραφα της ΜΠΕ θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μελετητή και τον φορέα του έργου. Επίσης, ο φάκελος θα συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του μελετητή που θα βεβαιώνει ότι είναι κάτοχος μελετητικού πτυχίου της κατηγορίας 27, με συγκεκριμένη αναφορά στον αριθμό του πτυχίου του, τον χρόνο κτήσης και στη διάρκεια ισχύος του καθώς και στο δικαίωμα υπογραφής της συγκεκριμένης μελέτης σύμφωνα με την τάξη του πτυχίου.

Ο φάκελος ΜΠΕ υποβάλλεται και σε ψηφιακή μορφή.

Η παρούσα γνωμοδότηση αποτελεί τον Προκαταρκτικό Προσδιορισμό Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων για την αναβάθμιση του τμήματος Φόδελε – Λινοπεράματα του Βόρειου Οδικού

Άξονα Κρήτης και χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4014/2011. Η γνωμοδότηση αυτή δεν υποκαθιστά άδειες και εγκρίσεις από άλλους φορείς.

Η οριστική και δεσμευτική άποψη της Διοίκησης επί των προαναφερομένων και συναφών θεμάτων θα δοθεί με την αξιολόγηση της ΜΠΕ και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, με την οποία η Διοίκηση μπορεί να επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας ή και να αποφασίσει τη μη υλοποίησή του (επιλογή μηδενικής λύσης), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Η ισχύς της παρούσας διαρκεί πέντε έτη από την ημερομηνία έκδοσής της.

Η παρούσα κοινοποιείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης, συνοδευόμενη από ένα φάκελο ΠΠΠΑ, προκειμένου να δημοσιοποιηθεί, ενώ αναρτάται επίσης στο σύστημα Διαύγεια.

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Μ. ΚΡΗΤΙΚΟΥ**

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΔΙΠΑ (συν. ΠΠΠΑ)
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Γ΄
4. Α. Κουλίδης
5. Α. Κουλίδης (2)